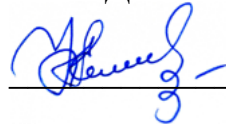

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту, маркетингу та ІТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

Наталія КИРИЧЕНКО

“30 ”вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 АДАПТИВНИЙ СПОРТ

	(назва навчальної дисципліни)
освітній ступінь	Бакалавр
	(бакалавр, магістр)
спеціальність	017 Фізична культура і спорт
	(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація (ОПП)	«Менеджмент у спортивній діяльності»
	(назва освітньої-професійної програми)
факультет	Економічний
	(назва факультету)

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма _____ з дисципліни «Адаптивний спорт» _____ для
(назва навчальної дисципліни)

здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент у спортивній діяльності» спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт»

Розробники: *Скрипченко Ірина Тарасівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій, доцент*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій

Протокол від «05» _____ вересня _____ 2024 року № 1а

Завідувач кафедри менеджменту,

маркетингу та інформаційних технологій

(підпис)

Ганна ЖОСАН

(ім'я, прізвище)

«05» _____ вересня _____ 2024 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «30» _____ вересня _____ 2024 року № 2

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «30» _____ вересня _____ 2024 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Змістових частин – 3	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		4-й
		Семестр
		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: бакалавр	Лекції
		20 год.
		Практичні
		24 год.
		Самостійна робота
		46 год.
		Вид і форма контролю: екзамен

* Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 44/46

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» розроблена для здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт, рівня бакалавр.

Мета викладання дисципліни «Адаптивний спорт» є сприяння здобувачам вищої освіти у опануванні базових спеціальних знань, методичних прийомів та практичних навичок застосування засобів адаптивного спорту для людей, що втратили певні функціональні можливості, вивчення історії розвитку паралімпійського руху, дефлімпійського руху та руху Спеціальних Олімпіад, їх ідеалів, принципів, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, теорії і методики підготовки осіб з інвалідністю до змагань

Завдання:

- ознайомити з завданнями адаптивної фізичної культури;

- ознайомити зі змістом видів адаптивного спорту;
- ознайомити зі змістом основних принципів, методів і засобів адаптивного спорту;
- ознайомити з методикою навчання адаптивній фізичній культурі;
- навчити організовувати і проводити заняття з адаптивної фізичної культури;
- застосовувати методи дослідження у науково-дослідній роботі в сфері адаптивної фізичної культури;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних та втілювати в практику результати наукових досліджень; аналізувати передовий досвід педагогів-новаторів. «Теорія і методика фізичного виховання» є формування системи знань про загальні закономірності, принципи, засоби, методи та форми організації фізичного виховання; зміст методики фізичного виховання, набуття вмінь і навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу про теорію і методику фізичного виховання

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання

Програмні компетентності	Програмні результати
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у сфері управління спортивними організаціями та їх підрозділами, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту та менеджменту у спортивній діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ПРН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи. ПРН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту. ПРН 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості. ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.
ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК 3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. ФК 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх	

потребують.

ФК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

ФК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ФК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

4. Програма навчальної дисципліни (І семестр)

Кредит 1. Основні положення адаптивного фізичного виховання

Тема 1. Історичні передумови виникнення адаптивного спорту. «Адаптивний спорт» у системі освіти фахівця спеціальності “спорт”. Основні поняття адаптивного фізичного виховання.

Тема 2. Адаптивний спорт як соціальне явище. Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні. Основні тенденції розвитку адаптивного спорту в міжнародному Олімпійському русі.

Тема 3. Методичні основи адаптивного спорту.

Структура системи підготовки в спорті інвалідів.

Кредит 2. Форми та методи адаптивного фізичного виховання

Тема 4. Основні принципи адаптивного спорту. Соціальні функції адаптивного спорту. Методи та форми адаптивного фізичного виховання.

Тема 5. Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті.

Характеристика паралімпійських видів спорту. Сучасні Паралімпійські види спорту (літні види спорту, зимові види спорту). Функціональні параолімпійські класифікації.

Тема 6. Адаптивне фізичне виховання при різних нозологіях

Адаптивне фізичне виховання при вадах зору та ДЦП

Кредит 3. Структура та функції системи фізичної культури і спорту інвалідів

Тема 7. Міжнародні організації адаптивного спорту в світі.

Нормативно-правові засади діяльності міжнародних організацій адаптивного спорту.

Тема 8. Міжнародний паралімпійський комітет.

Місце та роль Національного паралімпійського комітету (НПК) країни у підготовці і проведенні Паралімпійських ігор. Жінки в паралімпійському спорті: формування програми змагань, гендерна верифікація, гендерне насильство, гендерна політика МОК.

Тема 9. Паралімпійський спорт в Україні. Участь українських спортсменів інвалідів у міжнародних змаганнях.

Відомі паралімпійці України. Проблема гендеру в паралімпійському спорті.

Тема 10. Програмно-нормативні документи адаптивного спорту. Український центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт»

Положення про Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів. Підсумки роботи «Інваспорт» за поточний рік.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість				
	годин				балів
	л.	лаб.	прак.	СР	
Змістова частина 1 Основні положення адаптивного фізичного виховання					
Тема 1. Історичні передумови виникнення адаптивного спорту. «Адаптивний спорт» у системі освіти фахівця спеціальності “спорт”.	2		2	4	6
Тема 2. Адаптивний спорт як соціальне явище. Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні.	2		2	4	6
Тема 3. Методичні основи адаптивного спорту.	2		2	4	6
Змістова частина 2. Форми та методи адаптивного фізичного виховання					
Тема 4. Основні принципи адаптивного спорту. Соціальні функції адаптивного спорту.	2		2	4	6
Тема 5. Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті.	2		4	8	11
Тема 6. Адаптивне фізичне виховання при різних нозологіях	2		2	4	6
Змістова частина 3. Структура та функції системи фізичної культури і спорту інвалідів					
Тема 7. Міжнародні організації адаптивного спорту в світі.	2		2	4	6
Тема 8. Міжнародний паралімпійський комітет.	2		2	4	11
Тема 9. Паралімпійський спорт в	2		2	6	6

Україні. Участь українських спортсменів інвалідів у міжнародних змаганнях.					
Тема 10. Програмно-нормативні документи адаптивного спорту. Український центр фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт”	2		2	6	6
ІПК	20		24	46	70

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3
1	Основні поняття адаптивного фізичного виховання.	2
2	Основні тенденції розвитку адаптивного спорту в міжнародному Олімпійському русі.	2
3	Структура системи підготовки в спорті інвалідів.	2
4	Методи та форми адаптивного фізичного виховання.	2
5	Характеристика паралімпійських видів спорту. Сучасні Паралімпійські види спорту (літні види спорту, зимові види спорту).	2
6	Адаптивне фізичне виховання при вадах зору та ДЦП	
7	Функціональні параолімпійські класифікації.	2
8	Нормативно-правові засади діяльності міжнародних організацій адаптивного спорту.	2
9	Місце та роль Національного паралімпійського комітету (НПК) країни у підготовці і проведенні Паралімпійських ігор.	2
10	Жінки в паралімпійському спорті: формування програми змагань, гендерна верифікація, гендерне насильство, гендерна політика МОК.	2
11	Відомі паралімпійці України. Проблема гендеру в паралімпійському спорті.	2
12	Положення про Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів. Підсумки роботи «Інваспорт» за поточний рік.	2
	Разом	22

7. Самостійна робота

Передбачається, що в період вивчення дисципліни здобувач самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає не менше 50 %

Перелік питань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	
	Змістова частина 1 Основні положення адаптивного фізичного виховання	
1	Загальна характеристика Олімпійський руху.	2
2	Типологічна класифікація олімпійського руху.	2
3	Генеза Паралімпійського руху.	2
4	Цільово-результативні аспекти адаптивного спорту.	2
5	Етичні аспекти класифікації в адаптивного спорту.	2
6	Адаптивний спорт як соціальне явище.	2
	Змістова частина 2. Форми та методи адаптивного фізичного виховання	
7	Ігри медико-реабілітаційної приналежності.	2
8	Загальні принципи адаптивного спорту.	2
9	Характерні ознаки змагань Олімпійського руху.	2
10	Мета та завдання адаптивного спорту.	2
11	Методичні принципи адаптивного спорту.	2
	Специфічно-спортивні принципи адаптивного спорту.	2
	Специфічні соціальні функції адаптивного спорту.	2
12	Еволюція програм Паралімпійських ігор.	2
	Змістова частина 3. Структура та функції системи фізичної культури і спорту інвалідів	
13	Генеза Дефлімпійського руху.	2
14	Програма Дефлімпійських ігор.	2
15	Генеза руху Спеціальних Олімпіад.	2
16	Діяльність фундаторів адаптивного спорту (Людвіг Гуттманн, Ежен Рубен Алке, Юніс Кеннеді Шрайвер).	2
17	Проблема вибору інвалідом виду спорту.	2

18	Керівні організації адаптивного спорту в Україні.	2
19	Міжнародні керівні організації адаптивного спорту.	2
20	Аналіз участі спортсменів України в Паралімпійських літніх іграх.	2
21	Аналіз участі спортсменів України в Паралімпійських зимових іграх.	2
22	Етико-деонтологічні аспекти спортивно-оздоровчої роботи з інвалідами.	2
	Разом	46

Самостійна робота визначається як навчальна діяльність здобувача, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному здобувачу видаються питання для рефератів, дискусій, підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань. Таке завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни відбувається комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця в обраній галузі з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

Лекція: Вербальні (розповідь, пояснення та роз'яснення, аналіз та корегування) та наочні (показ навчального матеріалу у вигляді презентацій, відео роликів та навчальних фільмів) методи.

Практичні: Вербальні (розповідь, роз'яснення, аналіз та корегування якості виконання вправ) та наочні (показ правильності виконання, створення уявлення про виконання вправи) методи. Практичні методи спрямовані на навчання та вдосконалення техніки виконання різноманітних рухів, та практичні методи спрямовані на розвиток тих чи інших фізичних якостей.

Самостійна робота. Словесні методи навчання: пояснення, розповідь. Проведення самостійних занять включає викладення теоретичного матеріалу з використанням наочного матеріалу з використанням мультимедійних технологій. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні

методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

- нормативів.

Поточний контроль відбуватиметься безпосередньо на кожному лекційному та семінарському занятті у вигляді оцінки присутності на занятті, активності та інтенсивності роботи протягом заняття. Здебільшого використовується опитування та спостереження, як метод контролю. Поточний контроль дозволяє оцінити систематичність та ефективність засвоєння програмного матеріалу.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

По завершенню вивчення кожної змістовної частини передбачено виконання підсумкового теоретичного тесту за яке здобувачі отримують певну кількість балів у відповідності до критеріїв оцінювання. По завершенні вивчення освітньої компоненти здобувачі виконують залікові завдання, які сумуються з отриманими раніше балами накопичувальної системи оцінювання. Окремо оцінюється й самостійна робота здобувачів протягом змістовної частини у вигляді самостійного виконання завдань, підготовки та захисту рефератів та повідомлень. Якість виконання завдань для самостійного опрацювання підтверджується отриманими балами за даний вид роботи.

Використання педагогічного контролю повинно сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки обраної спеціальності проте перевага надається тестовому контролю, які відбуваються по завершенню вивчення змістовної частини під час складання контрольних тестових завдань.

Підсумкова оцінка за вивчення програмного матеріалу протягом семестру проводиться за наступними складовими:

- оцінювання роботи студентів у процесі практичних занять;
- оцінювання, засвоєння завдань для самостійної роботи;

10. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю є екзамен, що виставляється на основі

результатів усної або письмової відповіді. Основні вимоги до контролю знань наведені у “Положенні про оцінювання знань здобувачів вищої освіти” Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Здобувачі за виконану роботу, протягом вивчення дисципліни, отримують певну кількість балів, яка акумулюється в підсумковий бал оцінювання.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до заліку. Їх допуск до заліку стає можливим лише тільки при умові вдалої ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 60 балам.

11. Алгоритм підрахунку балів за накопичувальною системою оцінювання балів

Вид роботи	Бали	Кількість	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	10	1 X 10= 10
Відвідування практичних занять	1	12	1 X 12=12
Активна робота на практичному занятті	1	12	1 X 12=12
Своєчасне виконання самостійного завдання	1	12	1 X 12=12
Захист самостійного завдання	1	12	2 X 12=24
Залікове заняття (екзамен)	30	1	30 X 1=30
Разом			100

Розподіл балів з дисципліни “Адаптивний спорт” (форма контролю - залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)											Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	ПК	
Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 11	Max 6	Max 6	Max 11	Max 6	Max 6	Max 30	Max 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	не зареєстровано

13.Рекомендована література

Основна література

Адаптивний спорт фізичного виховання і спорту: методичні вказівки / уклад.: Головка А.М.. К: КНУБА,Талком, 2023. 18 с.

Оніщук Л.М., Адаптивний спорт: навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 105 с.

Оніщук Л.М., Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Адаптивний спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 75 с

Додаткова

Закон України про фізичну культуру і спорт (відомості Верховної Ради України (ВВР). ст.80

Державне регулювання фізичної культури та спорту в Україні
Монографія. С.М. Домбровська, С.А. Вавренюк, В.В. Палюх НУЦЗУ, 2020. 313 с.

Гарнусова В. В., Ракитіна Т. І., Оргєєва С. В. Адаптивне фізичне виховання для людей з ослабленим здоров'ям : дис. Національний авіаційний університет, 2021.

Смирнов В. Становлення та розвиток паралімпійського спорту України (1991-2014 рр.): історіографія проблеми. *Старожитності Лукомор'я*. 2021. №. 5. С. 140-146.

Bjelica, B., Quintero, A. M., Karimi, A., Skrypchenko, I., & Abdullah, N. M. (2024). Emerging trends in physical education and inclusive education: A scientometric analysis. *Edu Sportivo: Indonesian Journal of Physical Education*, 5(1), 39–53. [https://doi.org/10.25299/esijope.2024.vol5\(1\).16298](https://doi.org/10.25299/esijope.2024.vol5(1).16298)

Інформаційні ресурси та інтернет

Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2029 року <https://mms.gov.ua/npas/proekt-rozporiadzhennia-kabinetu-ministriv-ukrainy-pro-skhvalennia-kontseptsii-derzhavnoi-tsilovoi-sotsialnoi-prohramy-rozvytku-fizychnoi-kultury-i-sportu-na-period-do-2029-roku>

https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34059/Roztorhui_Perederiy.pdf?sequence=1 Розторгуй, М. С., Передерій, А. В., Товстоног, О. Ф., & Горлова, Л. М. (2021). Професійна підготовленість тренера з адаптивних видів спорту як чинник ефективності підготовки спортсменів з інвалідністю.

<https://www.youtube.com/watch?v=HC17QPGM9Tc> Результати України на Паралімпійських іграх -2024!

<https://www.youtube.com/watch?v=mqRdYqBqFto> Що таке ПАРАЛІМПІАДА?